

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

גליון 2825

יום שלישי ו' שבט תשפ"ד
דף היומי בבלי: ב"ק עה | עמוד היומי: ברכות מח. | דף הכולל: ב"מ סב | קנין ירושלמי: תרומות יד
דף היומי בהלכה: קצ"ט ה' - ט'.
מוסר: שם עולם - פרק ו' עד 'וכל שכן אם נכסיו'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער התשובה "וכן אמרו רז"ל על אברהם" עד "משומד יסיר מלבושיו"

"מעל לשלושים שנה אני משמש כתובע הראשי,
דע לך - אין סיכוי לצאת נקי מהמקרה שלך, העונש
הצפוי לך, הוא מאסר ממושך של עשרים שנה!"

הכח האדיר של התורה! מה שאומר צדיק בכח התורה, כל השאר בטל ומבוטל, כנגד כל הסיכויים ומעל הטבע!

בדעתו לעשות כל אשר יאמר לו הרב - עורך דין או מקווה. השליח היה מקורב לרב, ובטרם נכנס אמר לרב קופמן, שהוא יסריט את תשובתו של מרן, וכך הוא יוכל לשמוע במדויק את דברי גדול הדור. רבי חיים שמע את השאלה והשיב: "אמור לו, שאם הוא יפטר את עורך הדין, הקב"ה יהיה עורך הדין שלו, ואת הכסף הוא יוכל לתת למקווה".

השליח מסר את התשובה לרב קופמן, שראה ושמע בסרטון את הדברים מפי קדשו של הרב, ומכיוון שהיתה לו אמונת חכמים, עוד באותו היום הוא התקשר לעורך הדין, ואמר לו שהוא מפוטר. עורך הדין נדהם לשמע הדברים, אבל הרב קופמן היה איתן בדעתו, ולא האריך בשיחה מפאת קוצר הזמן, הציע לו פיצוי הגון ופיטר אותו לאלתר, כשהוא יודע שמעתה הקב"ה יהיה עורך הדין שלו.

לאחר כמה ימים, פנה התובע הראשי של לונדון לרב קופמן ואמר, "אינך יכול להתנהל ללא עורך דין, לפי החוק המדינה צריכה לממן עורך דין לכל מי שאין לו, כדי שלכל הפחות תוכל להתמודד במשפט". השיב לו הרב קופמן, "לא צריך - אני מסודר". התובע הראשי התפלא, "איך אתה מסודר, הרי אין לך עורך דין? דע לך שהעונש המדובר בעבירה מסוג זה הוא עונש כבד מאוד, כדאי שיהיה לך עורך דין שייצג אותך". השיב לו הרב קופמן, "אין

הרב חיים קופמן, הקים בלונדון חברת ביטוח, וברוך ה' הצליח נק לפרנס משפחה שלמה.

במהלך עבודתו עשה כמה טעויות, ולא סתם אלא פעולות לא חוקיות, יתכן שאפילו מחוסר ידיעה. הדברים הללו נודעו לשלטונות, עד שהתובעים בלונדון פנו לרב ואמרו, שהם עתידים למצות איתו את הדין. הוא נפגש עם כמה עורכי דין, וכולם אמרו לו שהתיק שלו מאוד סבוך וקשה, ומדובר בעבירות מאוד חמורות, וצפויות לו כעשרים שנות מאסר.

הוא שכר עורך דין ממולח מהטובים ביותר, והבטיח לו כסף רב, וביקש ממנו שיתחיל לעבוד. עורך הדין אמר לו, שהוא לא יכול לחלץ אותו ממאסר, אבל יתכן ויצליח להוריד את הענישה, לכחמש עשרה שנה.

באותו זמן פנה לרב קופמן אדם מראש העין ואמר לו, "שמעתי על המקרה שלך. אני מתחיל לבנות מקווה טהרה, ומציע לך שאת כל הכסף שאתה הולך להשקיע בעורך דין - תשקיע בבניית המקווה, ומי יודע, אולי בע"ה בזכות המקווה תינצל". הרב קופמן שמע את הדברים ולא דחה אותם, אבל התלבט האם כדאי לסמוך על כך. הוא ביקש ממנו שימתין כמה ימים, עד שיחשוב ויתיעץ. ידע הרב קופמן שהכתובת היחידה היא להתייעץ עם גדול ישראל, ולכן שלח שאלה למרן רבי חיים קניבסקי זצ"ל, וגמל

להגיש תביעה קשה נגדך, אבל מה שקרה עתה לא קרה לי מימי, אף אחד מהתובעים לא רוצה להתעסק עם התיק שלך, ולכן אני מוכן לעשות איתך עסקה, אסגור את התיק בתנאי אחד, שתסדר לי פגישה עם הרב שלך". הרב קופמן הבטיח להשתדל בנושא, והתובע פנה לשופט ואמר, "אין תביעה, אפשר לסגור את התיק", ומיד קרע את כל המסמכים. הרב קופמן שמח מאוד ויצא לחופשי, ובצאתו אמר לתובע הראשי, "אסדר לך פגישה ואשתדל להחזיר לך תשובה בהקדם".

הרב קופמן פנה לשליח שלו, וביקש ממנו לומר לרבי חיים, שהתובע הראשי בלונדון רוצה לפגוש אותו. השיב לו השליח, "רבי חיים לא נפגש עם גוים, מדוע שיסכים עתה?". אבל הרב קופמן התעקש שישאל, וביקש ממנו שיזכיר לרבי חיים את הסיפור, ויספר לרב מה קרה בבית המשפט. הגיע השליח לרבי חיים, וסיפר לו דברים כהווייתם, ואמר שהתובע מבקש לפגוש את הרב. השיב לו רבי חיים, "היות ומדובר בפדיון שבועים, אני מוכן לפגוש אותו. אמור לו שיבוא לכאן בעוד כשבועיים, למרות שבטוחני שהוא לא יבוא בסופו של דבר, ולא יצליח להגיע".

הרב קופמן בישר לתובע הראשי, שהוא יכול להגיע בעוד מספר שבועות, ולהפגש עם מרן רבי חיים קניבסקי. אבל שבוע בלבד לאחר מכן - הגיעה הקורונה, כל שדות התעופה נסגרו, ולמעשה עד יומו האחרון של רבי חיים, התובע הראשי לא נפגש איתו. זה הכח האדיר של התורה! מה שאומר צדיק בכח התורה, כל השאר בטל ומבוטל, כנגד כל הסיכויים ומעל הטבע! (גל' פניני בית לוי)

צורך, יש לי רב גדול שאמר לי, שאם אפטר את עורך הדין שלי, הקב"ה יהיה עורך הדין שלי"...

אבל מה לגוי כתובע הראשי ולדברי אמונה אלו?! השיב לו התובע הראשי בנחרצות, "מעל לשלושים שנה אני משמש כתובע הראשי, דע לך - אין סיכוי לצאת נקי מהמקרה שלך, רב או עורך דין - זה לא משנה, העונש הצפוי לך הוא מאסר ממושך של עשרים שנה, ועם עורך דין טוב אולי מעט פחות". הרב קופמן נשאר בשלו, ומכיוון שאי אפשר להכריח את הנתבע, הוא נשאר ללא עורך דין, בטוח שהוא יסתדר בעזרת ה'.

הגיע זמן המשפט, הרב קופמן שלח שאלה נוספת לרבי חיים קניבסקי זצ"ל, האם ללכת למשפט או לא? רבי חיים השיב לו, "עשה כרצונך, אם אתה רוצה ללכת - לך, אבל משפט לא יהיה!". הרב קופמן החליט להגיע ללונדון לראות את הנעשה מקרוב. הוא הגיע לבית המשפט, והתובע שנשלח ע"י התובע הראשי, התבקש ע"י השופט להציג במה הרב קופמן נאשם. אמר התובע, "כבוד השופט, עיינתי במסמכים, ואיני רואה כאן אשמה, ולא חושב שצריך ענישה, ומבחינתי אפשר לסגור את התיק!".

הרב קופמן לא האמין למשמע אוזניו! התובע מבקש לסגור את התיק? השופט שאל האם הוא בטוח? והתובע השיב בחיוב. אמר להם השופט, "היות ומדובר בתביעה גדולה ורצינית, אדבר עם התובע הראשי ואבקש תובע אחר כנציג התביעה", ודחה את המשפט למחרת.

הגיע יום המחר, והתובע הראשי הגיע בכבודו ובעצמו, הוא ניגש לרב קופמן ואמר: "האמת היא, שכל תובע שימונה יוכל

"התחלתי לאסוף את שמות החולים מהמודעות בבתי הכנסת ומהעיתונים, ולשנן אותם בעל פה. כשפוגעים בי אינני מגיב, אני מתפלל עליהם!"

"כאשר שמעתי את הדברים יוצאים מפי הילד שלי, חשבתי שאני מתעלף..."

על השלחן בסעודות השבת, והוא אינו קולט את המדובר, הם מכנים אותו בצורה ספונטנית בכינויים לא הכי נחמדים, הגורמים לו בושה. גם כאשר לא מדובר בוויכוח משפחתי, ליד השלחן, אלא סתם בחילופי דברים בין האחים, ובפולמוס שגרתי המתנהל בכל בית בישראל, הוא אינו מפגין כישורי הבנה מבורכים, ואז באות התגובות הטבעיות כמו 'אתה טיפש', 'אי אפשר לדבר איתך על שום דבר', ואלה עוד התגובות הנחמדות...

למותר לציין שגם בלכתו לחיידר, סופג הילד מנה גדולה של עלבונות מחבריו, הלועגים לו כאשר הוא אינו קולט את הנלמד בכיתה, ושואל שאלות שאינן חכמות. אם בבית, אצל האחים, המצב הוא כזה, על אחת כמה וכמה שילדי הכיתה מלעיגים עליו

הקב"ה בירך אותי, במשפחה גדולה, כותב הת"ח הירושלמי, וכידוע לכל הורה - כישירוניותיהם של הילדים אינם שווים, ויש כאלה שבניגוד לאחיהם, התופסים כל דבר במהירות, לוקח להם לפעמים זמן רב להבין את הנאמר. בין ילדיי יש אחד שגם אם לא הייתי מגדיר אותו כקשה הבנה, אבל ברור שביחס ליתר הבנים שלי, הוא טיפוס לא כשרוני בעליל. אנחנו, כהורים, מקפידים להתייחס אליו, ואל אי ההבנה שלו, ב...הבנה, ויודעים את המינון המדויק מתי לעודד ומתי לדרבן, ומתי לעשות גם את ההיפך.

אבל האחים שלו, גם אלה הגדולים ממנו וכמובן שגם הצעירים, לא בדיוק מודעים לבעיה, ופעמים רבות יוצאים שהם לועגים לו. הם אינם עושים זאת מרוע לב, אבל לפעמים כאשר מתקיים דיון

הדור, וגם משום שהבנתי את עומק העניין, וידעתי - מניסיוני האישי - איזה זכויות עומדות לאדם שנעלב ואינו משיב מלחמה למעליבו. וידעתי גם ידעתי כמה זה קשה, ולכן הבנתי את כוח הברכה שיש ברגעים אלה בפיו של אותו נעלב. ולפתע פתאום, המשיך הילד, "הרגשתי את עצמי מאושר מאוד... מאושר, על כי ניתן בידי כוח עצום ורב, שאין לאנשים אחרים... שהרי אני 'זוכה' מדי יום לקיתונות של גנאי, וכל פעם כאשר אינני מגיב להעלבות הללו, ומכליל את עצמי בין אלה ה'נעלבים' ואינם עולבים, הרי יכולני לברך את כל מי שזקוק לישועה!

"משהגעתי למסקנה זו, נכנסה בליבי אש קודש, ורצון עז לסייע לאנשים אומללים על ידי כוח הברכה שלי. נכון שאנשים לא מגיעים אליי כדי שאברך אותם, אבל הרי יש בכוחי לעשות זאת גם בלי שהם יבואו אליי, וגם בלי שיידעו כלל שאני מברך אותם... ואז התחלתי לאסוף את כל המודעות על שמותיהם של החולים התלויות בבתי הכנסת, ומתוך העיתונים, ואני משנן את השמות הללו בעל פה (מדהים!!! ילד בן 9)!!! וכשפוגעים בי, וכדרכי אינני מגיב, אני מתפלל מיד להשי"ת שירחם על החולים הללו!".

"אני יכול להעיד על עצמי", מסיים הת"ח את מכתבו, "שכאשר שמעתי את הדברים יוצאים מפיו הילד שלי, חשבתי שאני מתעלף... אם גם עד היום הערכתי אותו במאוד על המאמצים שהוא עושה להבין את החומר הנלמד בכיתה, ועל כך שהוא איננו מגיב לכינויים הפוגעניים, היום אני יודע שיש להעריכו בכפלי כפליים. לדעתי כדאי מאוד לפרסם את הדברים, ללמד לבני ישראל קשת, ולהודיע ולהודיע שלכל יהודי יש תפקיד מיוחד בעולם, ותכונות נפש ייחודיות שאף אחד לא יוכל לקחת אותן ממנו, ואם כל אחד יצל את כישוריו הוא, וישתדל לקדש בהם את שמו יתברך, כל העולם שלנו יהיה נראה אחרת!..."

(ברכי נפשי)

ומזלזלים בו. לקח מאלף לכל הורה כדאי לציין שהילד עצמו אף פעם לא הגיב לכינוי הגנאי, אלא המשיך בשגרת חייו כאילו לא אירע דבר. ניתן היה לזהות בכך את תכונות נפשו הענוגות, בהן התברך מן שמיא, עד שגם אנחנו, כהורים, התפעלנו ממנו מאוד. והנה, בחודשים האחרונים - ממשיך הת"ח במכתבו - הבחנתי שכל פעם כאשר הילד הזה סופג עלבון ממאן דהוא, הוא לוחש דבר מה בפיו. ניסיתי לשמוע מה הוא אומר, אך כיון שהמלים יוצאות מפיו בלחש גמור, אינני מצליח לקלוט אף מילה. בתחילה לא שמתי לב שהוא עושה זאת דווקא כאשר פוגעים בו. אך כאשר הרגשתי בכך, הדבר גרם לי לפליאה, והחלטתי לגשת אל הבן, ולשאול אותו על כך. והבן השיב, ומתשובתו יכולתי ללמוד באיזו דרגה רוחנית נפלאה הוא מצוי.

צריך לזכור שמדובר בילד בגיל 9, ולכן נדהמתי להיווכח בעוצמה הרוחנית שלו, ובעצם - יש כאן לקח מאלף לכל הורה, שיידע שאסור לזלזל באף ילד מילדי, וגם אם הוא איננו כשרוני במיוחד, הקב"ה טבע בו תכונות אחרות שבהן הוא יכול להעלות את עצמו לפסגות שיא, לא פחות מכל ילד כשרוני אחר. והדברים פשוטים.

הילד סיפר לי, בשפתו הטבעית והילדותית, שכאשר היה בבית הכנסת הזדמן לידי הספר 'עלינו לשבח', שבו הובא דבר מופלא ממרן הגר"ח קניבסקי זצוק"ל, והוא, שכאשר פוגעים ביהודי, ומעליבים אותו, והוא אינו מגיב, ומכניס את עצמו על ידי כך לחבורת הקודש של 'הנעלבים ואינם עולבים' - זה הזמן הטוב ביותר לבקש ממנו ברכה. במאמר מוסגר נציין שאכן הבאנו שם כמה סיפורים על אנשים שנושעו בצורה על טבעית, לאחר שחיפשו אדם העונה על התואר הנ"ל, וביקשו ממנו ברכה.

"הדבר הזה שהופיע בספר נכנס עמוק עמוק אל תוככי לבי", הוסיף הילד ואמר, "גם מפני שמי שאמר את זה הוא אחד מגדולי

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

תזכורת לנבחני דרשו

מבחני דרשו בכולל יתקיימו ביום חמישי ה' בשבט וביום שישי ט' בשבט

מבחן דף היומי קנין תורה מס' 49: (שישי בלבד!)

הדף היומי: בבא קמא מג. - עב:
קנין משניות: כלים י"ז ט"ז - י"ט ח'

מבחן קנין חכמה מס' 49:

ספר אורחות צדיקים: שער לשון הרע "אמרו רז"ל כנסת ישראל"
עד שער התשובה "וכן אמרו רז"ל על אברהם"

מבחני הדף היומי בהלכה מס' 23:

משנה ברורה: סימן קפ"ו עד סימן קצ"ט
מוסר: אהבת חסד: חלק ג' פרק ז' "ויש עוד דל אחד" עד סוף.
שם עולם: עד פרק ה' "היוצא מדברינו"

דף הכולל מס' 38: (חמישי בלבד!)

בבא מציעא מב. - סג:

חבורת שם מבחן מס' 16:

בבא מציעא לו. - מח.

קנין ירושלמי מבחן מס' 15: (שישי בלבד!)

שביעית ע. - תרומות יב: (בדפוס וילנא שביעית כד: "חד ר' הוה טעון" - תרומות ז. "תרומה ויחזור ויתרום")

עמוד יומי מבחן מס' 3:

ברכות לב. - מז:

"ב-12.00 התפנית להעביר את הכסף. משום מה
ההעברה לא התבצעה... ניסיתי אינספור פעמים, וזה
נתקע שוב ושוב. עכשיו פתאום הבנק התעורר..."

כשהבנק המתין לחלקי בעיסקה...

אזדקק כנראה להלוואה, וגם זה לא ענין פשוט כלל, בעיקר
כשזה חייב להעשות מהיום להיום.
השעה 9.00 בבוקר, אמי שתח' מתקשרת: "בוקר טוב, יהיה
לך זמן היום לעשות לי טובה?". הראש שלי היה עסוק בענייני
הבנק, ועניתי בבדיחות: "אמא, גם אני צריך טובה... חסרים לי
כתשעת אלפים שקלים".

הרב מרדכי הכהן מלאכי שליט"א - בטחוני בצורי
"אלו דְּבָרִים שְׁאֵדָם אוֹכַל פְּרוֹתֵיהֶם בְּעוֹלָם הַגֶּהֱנָה... כְּבוֹד אָב
וְאֵם"
מספר הרב רפאל ו. מביתר:
יום ראשון בבוקר, ה-10 לחודש הגיע שוב. חסרים לי בבנק
כתשעת אלפים שקלים... אין לי את הכסף.

המטלות מתקדם בקצב שלו. בסיום הלימוד של הצהריים נזכרתי בהבטחה שהבטחתי לאמי. התאמצתי להסיח דעת מכל הסובב, והתיישבתי לנסח ברכה לכלה. בשעה 4.20 סיימתי לכתוב את הברכה, והסלולרי קם לתחיה, ר' קלמן על הקו...
- "מה קורה ר' קלמן?"
- "כרגע ביצעתי העברה."
- "תזכה למצוות ר' קלמן! אבל להיכן נעלמת? הבטחת לשעה 12.00 ולפתע כמו שקעת במצולות?"
- "אין לי הסבר" - אומר ר' קלמן. "וסליחה על העיכוב. כפי שהבטחתיך, בשעה 12.00 התפנית להעביר את הכסף. משום מה ההעברה לא התבצעה... ניסיתי אינספור פעמים, וזה נתקע שוב ושוב. לכן גם לא השגת אותי בטלפון, כי אין קליטה בחדר המחשבים... עכשיו בשעה 4.20 פתאום הבנק התעורר מתרדמתו והכסף עבר, ומיהרתי להתקשר אליך!"
אז לי יש הסבר. העיסקה עם אמא! אמא הבטיחה שאעשה לה טובה ואני אקבל טובה בתמורה. רק ברגע שסיימתי את חלקי בעיסקה - או אז נפתחו צינורות השפע, והכסף עבר לחשבונאי!!
אכן, דְּבָרִים שְׁאֵדָם אוֹכֵל פְּרוּתֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה!

אמי לא נבהלה: "תעשה לי טובה ותקבל טובה בחזרה!"... היא ממש לא התכוונה לסייע לי בהשגת הלוואה, היא כמעט לא מכירה צורת מטבע... היא התכוונה לדברי המשנה שאנו אומרים כל בוקר בשחרית: "אֵלוּ דְּבָרִים שְׁאֵדָם אוֹכֵל פְּרוּתֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהִקְרָן קִיָּמָת לֹא לְעוֹלָם הַבָּא: כְּפִיד אָב וְאָם".
שאלתי במה אני יכול לעזור, והיא ביקשה שאנסח ברכה כדי לצרף אותה למתנה הנשלחת לכבוד חנוכה לכלתו של אחי המאורס. זו בקשה לא קלה הדורשת ממני ריכוז וזמן יקר, ומשפיעה על סדר היום שלי, בעיקר בחנוכה, שהימים קצרים יותר אבל אמא זו אמא ועיסקה זו עיסקה... הבטחתי לה שבע"ה, עד סוף היום אמלא את בקשתה. יצאתי לכולל, בדרך פגשתי את ר' קלמן ידידי.
שאלתי אותו אם יש לו אפשרות להלוות לי 9.000 ש"ח. הוא ענה לי שבשעה 12.00 הוא יכנס לחדר מחשבים הסמוך ויבדוק את היתרה בחשבון הבנק שלו. אם זה מתאפשר הוא יבצע העברה לחשבונאי.
השעה 12.00 הגיעה, ואני מתקשר לר' קלמן. אין מענה. מנסה שוב אחרי עשר דקות ושוב אחרי חצי שעה. גורנישט. נלחצתי כהוגן, אבל הרבה מה לעשות לא היה לי, וסדר היום עמוס

"מדבר אברך מאלעד. הלב שלי דופק מסיפור ששמעתי הרגע מחבר קרוב..."

אני חושב שהמסר העיקרי מהסיפור הזה, זה ההבנה של החבר שלי, שה' שולח לו מסר!

רגע הוא ניגש למזוזה, הוריד אותה מהמשקוף ופתח את הקלף. הוא החל לקרוא בה, ולחרדתו גילה שבמילים "ובלכתך בדרך", באות כ' יש חריץ עמוק, וגם הד' נראית כמו ב': במקום 'בדרך' כתוב 'בברך'.
החבר שלי הבין שזה המקור לבעיה, והוא החליט לא להשתוות עוד רגע אחד. הוא הרים טלפון לחבר שהוא סופר סת"ם, שבדרך כלל כותב בלילות, וזה אכן ענה לו. הוא הלך אליו עוד באותו לילה והראה לו את המזוזה. הסופר נדהם. "המזוזה פסולה", הוא אמר לו, "אבל אפשר לתקן את זה". והסופר היקר, שזיהה את שעת החירום, תיקן את המזוזה על המקום.
למחרת הניח ידידי את המזוזה המתוקנת על פתח חדרו, והנה הפלא ופלא, הכאבים נעלמו כלא היו!!!
אני חושב שהמסר העיקרי מהסיפור הזה, זה ההבנה של החבר שלי, שה' שולח לו מסר. מי שמאמין ומתחזק באמונה, זוכה להבין את השפה שבה הקב"ה מדבר אליו.
(גל' השגחה פרטית פר' וארא תשפ"ג)

מדבר אברך מאלעד. הלב שלי דופק מסיפור ששמעתי הרגע. יש לי חבר קרוב, איש חסד נפלא שהרבה אנשים באלעד מכירים הוא יהודי שחי עם אמונה כל הזמן, ובתחום הזה הוא ממש המורה דרך שלי. אני לא מפסיק ללמוד ממנו, איך לזכור את הקב"ה, ואיך להודות לו תמיד. החבר הזה שלי אומר עשרות פעמים ביום 'מזמור לתודה', והוא חי עם ה' בכל פינות חייו.
יום אחד התחיל ידידי לסבול מכאבים בברך. כאבים חזקים שמפריעים לתפקוד. הוא הלך לכמה רופאים, ביצע את כל הבדיקות, מרח את כל המשחות, והכאבים המשיכו כל העת, כשהם מציקים ומפריעים ברמה מתסכלת.
כששאלתי אותו "מה שלומך?" הוא אמר לי, "ככה ה' רוצה". לילה אחד, בחנוכה, הכאבים התגברו והפריעו לו להירדם. "ריבוננו של עולם", הוא בכה, "אני מבין שאתה מדבר אלי. כבר ניסיתי את כל ההשתדלויות הטבעיות, ואני בטוח שאתה רוצה לומר לי משהו. אנא ה', תעשה שאבין מה אתה רוצה ממני". הוא סיים את תפילתו, והנה נופל מבטו על המזוזה שבחדרו. באותו

התובע הוציא את הגפרור, הצית אותו והעלה אש בסיגריה. בצעדים מדודים פסע לעבר פח האשפה הקרוב והשליך את הקופסה הריקה לתוכו...

התרגיל המחוכם שהגה האדמו"ר מבובוב, היה שווה יותר מאלף נימוקים משפטיים מפולפלים!

"זה עתה נצנץ במוחי רעיון", נשמעה פתאום קריאת הרבי. הרשל חזר, והרבי שטח באוזניו את התכנית שטווה, והורה לו למסור אותה לעורך דינו.

יום המשפט הגיע. הקצין קליפובסקי והשוטרים שהיו עימו, ששימשו עדי ראיה, תפסו את מקומם. "ליהודים אין טיפת כבוד למדינה", הרעים התובע בקולו. הוא נופף בידו לעבר הרשל המפוחד והמשיך: "אבל הוא הגדיל לעשות, ודרך ברגל גסה על הדגל שלנו ורמס אותו בביזיון. יש להשית עליו שלוש שנות מאסר, למען ישמעו וייראו".

"יסלח לי כבודו", פנה אליו עורך דינו של הנתבע, בטון רגוע ושלו, "אבל אני סבור שדווקא נסיבות המקרה מוכיחות את ההפך. כמה אנשים רוקמים על מפה בביתם את הסמל הפולני? וכי אין זו הוכחה להזדהותו המלאה עם מדינתנו?!"

"אם כן, מדוע דרך על הסמל?", קטע אותו התובע. "הוא לא שם לב, הוא בן-אדם", השיב הסניגור, "באו לעקל את רכושו והוא היה נסער".

"אילו זה היה ספר התורה שלהם, לא היה דורך עליו בלי לשים לב!", הטיח התובע בתרועת ניצחון. ניכר היה שעשה שיעורי בית לקראת המשפט.

"אין לך שום דרך להוכיח שהמעשה נעשה בכוונה", סנט בו

עורך הדין, "וכי מעולם לא דרכת בטעות על חפץ בביתך?". הדין ודברים בין הצדדים נמשך, ולבסוף הצליחה שלוותו של עורך הדין להוציא את התובע משיוי משקלו. הוא שלח יד רוטטת לכיסו, הוציא קופסת סיגריות יוקרתית, משך מתוכה סיגריה ונעץ אותה בשיפולי שפתיו.

לרגע הזה חיכה עורך הדין. הוא ניגש אל התובע והושיט לו בנדיבות קופסת גפרורים. בקופסה היה גפרור אחד בלבד.

התובע הוציא את הגפרור, הצית אותו והעלה אש בסיגריה. בצעדים מדודים פסע לעבר פח האשפה הקרוב והשליך את הקופסה הריקה לתוכו.

באותו רגע הדהדה באולם קריאה דרמטית: "רבותי, ראיתם מה קרה כאן?". זה היה קולו של עורך הדין. "מה קרה?", שאלו השופטים. עורך הדין ניגש לפח האשפה, הוציא את קופסת הגפרורים והציגה לעיני הנוכחים.

על הקופסה התנוסס סמל מוכר: עיט לבן, מלכותי, סמל

"מר גוטר, באנו לעקל את רכושך", הנחית קצין המשטרה קליפובסקי את הבשורה הקשה על ראשו של ר' הרשל גוטר, תושב קששוביץ' שבפולין, שפתח לפניו את דלת ביתו.

"אני לא מבין", מלמל היהודי, ופניו חיוורות כסיד. "כבר הוכחתי שהמס שהושת עליי מקורו בטעות אומללה. חנותי אינה רווחית במידה שמאפשרת לשלם מס גבוה כל-כך!".

הרשל קם ממקומו וניגש לארון המסמכים. בעת מרוצתו הוסטה המפה שהייתה פרושה על מכונית התפירה ונפלה על הרצפה. על המפה האדומה היה רקום עיט לבן מלכותי, סמלה של ממשלת פולין.

"הנה המסמכים. ראה בעצמך שכל דבריי אמת", אמר הרשל בסערת נפש, בעודו פוסע אל הקצין. בלי לשים לב דרך על המפה שעל הרצפה.

"עצור!", שאג עליו קליפובסקי.

"מה קרה?", תהה הרשל, נדהם.

"יהודון חצוף! הרגע ביזית את סמל ממשלת פולין לעיני קצין וחבורת שוטרים", הוסיף הקצין לצעוק.

הרשל השפיל את עיניו ארצה. רק עכשיו הבחין במפה שתחת כפות רגליו. ליבו החסיר פעימה. לא היה לו ספק שקליפובסקי האנטישמי ינצל הזדמנות כזאת עד תום.

הסבריו של הרשל האומלל לא הועילו. אזיקים הונחו על ידיו והוא הובל לתחנת המשטרה, להליך שיפוט מהיר. השופט גבה את עדות השוטרים, והשית עליו שנת מאסר בפועל. צו העיקול שהוטל עליו נהפך כעת לבעיה הקטנה של הרשל, שעתידי לבלות שנה תמימה בחברת רוצחים וגנבים.

הוא מיהר לשכור עורך דין בניסיון לערער על העונש. עורך הדין הסביר לו כי העונש המרבי על ביזוי הדגל הוא שלוש שנות מאסר, וכי ייתכן שבערעור יושת עליו העונש המלא. בכל-זאת החליט הרשל לנסות לערער.

הוא החליט לצאת לטשיבין, שאליה העביר את חצרו רבי בן-ציון הלברשטם, האדמו"ר השני לחסידות בובוב, לבקש את ברכתו.

"כך עוללו ליהודי?!", נזעק הרבי, והתהלך בחדרו כרוח סערה. לאחר מכן אמר להרשל: "השם יתברך יעזור שתצא זכאי מכל אשמה". הרשל הנרגש השיב 'אמן', ופסע בהכנעה לעבר הדלת.

יותר מאלף נימוקים משפטיים מפולפלים. התובע ירד מהדוכן בבושת פנים, והמשפט הסתיים בזיכוי המוחלט של הרשל. "הייתה ליהודי סייעתא דשמיא מיוחדת שעלתה על דעת העצה הזאת", הגיב ואמר האדמו"ר כשנתבשר על דבר הזיכוי. (גלין שיחת השבוע)

ממשלת פולין. "זה עתה טען התובע הנכבד שהסמל הזה נערץ בעיניו כמו ספר התורה היהודי. אם כן, כיצד השליכו לפח האשפה, בביזיון?". חיוך קל עבר על פני השופטים. כל מילה נוספת הייתה מיותרת. התרגיל המחוכם שהגה האדמו"ר מבובוב היה שווה

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

כיצד הכשיר הרבי מאונגוואר עד פסול?

בבא קמא דף עה

עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה

אם יצטרף אחד הנוכחים כעד והוא פסול, תהיה כאן עדות שבטלה מקצתה ותבטל העדות, והוא החליט כי הוא יהיה כמסדר הקידושין עד נוסף, בצירוף לעד הכשר מבין השניים וכך ניהל את החופה. למזלו בכתובה אף נכתב שם העד הפסול בטעות כתיב, והרבי מאונגוואר הוצרך לכתוב כתובה מחודשת. הוא נטל את הכתובה וכתב הכול מזיכרונו כשהוא מצרף את חתימתו כעד שני לכתובה, ואותה הגיש לבני הזוג וכך קיים את הקידושין כהלכתם מבלי לפגוע באותו אדם נכבד.

סופו של הסיפור היה למחרת, כששוחחו עמו על כך והוא התבטא באוזני מקורבו כי החופה אתמול עלתה לו הון רב, לפליאת המקורב הוא סיפר כי כשראה שלקחו את אותו יהודי נכבד שחב לו חוב גדול כעד לקידושין, הוא מיד מחל לו בלב שלם על החוב כולו כדי שלא יהיה סרך פסלות בכתובה, וכך הפסיד את כל הסכום של ההלוואה. לימים כששוחח עם ידידו מרן הגרש"ז אויערבאך זצוק"ל על המעשה, הגיב לו כי הצעד שעשה הינו פקחות הלכתית נדירה, אך המחילה ככל הנראה לא חלה ויכול הוא לתבוע את החוב, אך הרבי מאונגוואר בצדקותו לא הסכים לעשות זאת עד סוף ימיו.

(המבשר תורני ער"ה תשפ"ב)

יהודי נכבד לווה מהגה"צ רבי מנשה קליין אדמו"ר מאונגוואר זצוק"ל סכום כסף גדול, וככל הנראה הוא לווה זאת שלא על מנת להחזיר... הרבי כדרכו לא היה דוחק באיש, אך בהיות ונצרך לסכום זה והמדובר בסכום הגון ביותר, הוא שלח אליו שליח לשואלו אם יוכל להשיב לו את החוב הגדול שלו והימנו והגיע זמן פרעונו. אותו יהודי השיב ברוב עזותו כי אינו מתכוון לשלם את החוב, שכן יודע הוא שהרבי מאונגוואר לא יזמין אותו לדין תורה, ובודאי לא יתבענו למשפט.

כעבור תקופה נקרא הרבי מאונגוואר לסדר קידושין אצל אחד מתלמידיו, ולהפתעתו כשהביט בפני העדים שנקראו לקיים הכתובה הוא רואה כי אחד מהם הינו אותו אדם נכבד שלא מוכן לפרוע חובו, והרי לדבריו הוא גזלן ממש ובשל כך פסול הוא לעדות, אך אותו נכבד היה מקורב לבני המשפחה וכולם המתינו וציפו לחופה הקרבה, ואיך יוכל לסדר זאת?

אותו יהודי חש כי הרבי מאונגוואר במבוכה אך הוא לא יכול היה לפגוע בעצמו ולוותר על הכיבוד שנתכבד בו בדין. כשנעמדו כולם תחת כלונסאות החופה הכריז הרבי מאונגוואר קבל עם ועדה כי על פי המסורות ממנהגיו הוא מכריז בזאת כי קיימים שני עדים לקיום הכתובה, וכל עד שהוא פסול לעדות, הוא אינו מצרף לעדות, שכן

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

מדוע נשים האוכלות יחד פטורות מ'זימון'?

ואם רצו הנשים, רשאיות לזמן; [ובנוסח אשכנז, יפתחו בנוסח הרגיל: "רבותי נברך", למרות שאין זה בלשון נקבה], אולם, עשר נשים האוכלות יחד, אינן רשאיות לזמן בפֶּשֶׁם. ויש מהראשונים שסוברים, שנשים חייבות בזימון, וכן דעת הגר"א; אך המנהג שאין הנשים מזמנות בפני עצמן אפילו בתורת רשות. [שו"ע קצט, ז, משנ"ב טז, שעה"צ ג, וביה"ל ד"ה נשים; בו"מ דרשו, 11 ו-14]

שלוש נשים או יותר, שאכלו פת יחד, ללא אנשים - פטורות ממצות ה'זימון'. טעם הפטור לא התפרש בדברי חכמינו ז"ל והראשונים, והאחרונים כתבו טעמים שונים לכך, ובהם: א. בדרך כלל לא היו הנשים בקיאות בברכת הזימון, ולכן לא חייבו אותן חכמים לאומרה. ב. את ברכת הזימון יחד עם ברכת המזון, צריך לכתחילה לברך 'על הכוס', ושתיית יין אינה ראויה לאשה.

מדוע נשים האוכלות יחד עם אנשים חייבות ב'זימון'?

ואסור לאשה לזמן עבור האנשים, אלא אחד האנשים יזמן עבור האנשים והנשים יחד. ושני אנשים ואשה אחת, או איש אחד ושתי נשים שאכלו יחד - לא חלה עליהם חובת זימון; ואף אם רוצים לזמן, אינם רשאים, כיון שחבורה של אנשים ונשים אינה ראויה ליצירת זימון. [שו"ע קצט, ו-ז, משנ"ב יב ר"ז, שעה"צ ג, וביה"ל ד"ה אבל, וד"ה ויוצאות; בו"מ דרשו, 15]

כאמור, נשים שאכלו בפני עצמן פטורות מ'זימון'; ברם, אשה שאכלה יחד עם שלושה אנשים ויותר - חייבת ב'זימון', ותענה יחד עם האנשים לברכת הזימון. וטעם הדבר, אם משום שהטעמים שהובאו לעיל לפטור את הנשים מזימון אינם קיימים במקרה זה, שהרי האנשים בקיאים בברכת הזימון, ואת היין ישתה האיש המזמן; ואם משום שהחוב של האנשים 'מתרחב' וחל על הנשים האוכלות עמהם.

האם צריך לעמוד בשעת אמירת "אלקינו" ב'זימון'?

שבשעת אמירת המילה "אלקינו", צריך לעמוד מלוא קומתו. ברם, יש מגדולי האחרונים שכתב, שדבר שבקדושה זה שונה משאר דבר שבקדושה, משום ששייך לברכת המזון הנאמרת דווקא בישיבה, ולכן ניתן לאומרו בישיבה. ואין לכרוע בשעת אמירת "אלקינו". [שו"ע קצט, ג, ומשנ"ב טו; בו"מ דרשו, 10]

עשרה אנשים שאכלו יחד, 'מזמנים' בפֶּשֶׁם, ואומרים: "נברך אלקינו" ו"ברוך אלקינו"; וברכת הזימון בפֶּשֶׁם נחשבת לדבר שבקדושה, כקדיש ו'פֶּרְכוּ', הנאמר ב'מנִי' של עשרה אנשים. ויש אומרים, שמטעם זה צריך לומר את ברכת הזימון בעשרה בעמידה, אך אין העמידה חובה כבשאר דבר שבקדושה, אלא מידת חסידות, כבקריאת התורה (ראה במקורות). ויש אומרים,

* נהגו לצרף ל'זימון' כל אדם, ואף 'עם הארץ' שאינו יודע מאומה בתורה, כדי שלא להרחיק את פשוטי העם ולגרום לכך שיפרשו מדרך התורה לגמרי.
* העובר עבירה המפורסמת בישראל לאיסור, כגון אכילת בשר טרף, בפומבי ובזדון, אפילו פעם אחת - אין לצרפו לזימון; ויתכן שמותר לצרפו לזימון של עשרה, על מנת לזמן בשם.
* מלצר ששימש שני אנשים בסעודתם, ואכל אף הוא, אך לא ישב עמם יחד, אלא אכל בעמידה, ובמהלך אכילתו יצא אל המטבח ונכנס מספר פעמים - נחלקו הפוסקים אם מצטרף ל'זימון'.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האוכל 'ופלים' בכמות גדולה - האם צריך לברך 'המוציא'?

וממים, אף אם נאפו במחבת ללא טיגון - ברכתן תמיד מזוונות. ו'ופלים', העשויים מכמה שכבות: יש אומרים, שמאחר וכל שכבה בפני עצמה דקה מאוד ואין עליה 'תורת לחם', ברכתם תמיד מזוונות. ויש אומרים, שמאחר ולכל השכבות יחד יש 'תורת לחם' - אם אוכלים מהם בכמות של קביעות סעודה, דינם כלחם [ש"ע קסח, ח, משנ"ב לח, ושעה"צ לו; בו"מ דרשו, 32-31; וראה ש"ע שם, ו]

מאפה דק במיוחד, בין אם דקותו נגרמת מחמת רידוד הבצק, ובין אם היא נגרמת מכך שהבצק נוזלי ומתפשט באפייתו, או מכל סיבה אחרת - ברכתו 'מזוונות', גם אם אוכלים ממנו כמות גדולה של 'קביעות סעודה' (ראה במקורות), משום שאין עליו 'תורת לחם' כלל, ולא ניתן לברך עליו "המוציא לחם". ולכן, 'חביתיות' ('בלינצ'ס') דקות מאוד העשויות מקמח

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il